

REDACTIA

Arad, Dealul Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an . . . . . 20 cor.

pe 1/2 an . . . . . 10 .

pe 1/4 an . . . . . 5 .

de 1 lună . . . . . 2 .

Născut de Duminică pe an

4 coroane.

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Dealul Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b. de fiecare publicațiune.

Tată abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

Scrisori nefrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

CAVALERISM, ONOARE ȘI DREPTATE.

Opinia publică maghiară e arătată din cauza unui duel cu sfârșit tragic. Advocatul Dr. *Erneszt Béla* din Szombathely, a fost adică Vinet împușcat în duel. Îl deplâng: soția și patru copii minori și toți câți l-au cunoscut, căci așa scriu ziarele maghiare: era bărbat distins, avocat de mână întâiu și din familie mare. Frate cu fostul president al Casei Magnaților.

Ear cel care l'a împușcat a fost *Stieder György*, un proprietar adus la ruina. Tot din cauze cavaleresti însă.

Un roman întreg!

Stieder girase cambit, în valoare de 30.000 tinerului conte *Festetich Imre*. Când a ajuns însă la plată, contele ideșise din armată, unde fusese sublocotenent, la husari. Ear beștrănuț contele n'a vrut să știe nimic de datele cavaleresti ale fiului său. A declarat-o aceasta și prin ziare. *Stieder* a trebuit să plătească. Și a plătit, ca un cavalier ce este, peste 40.000, cu șpese de proces cu tot. Prietenia și cavalerismul i-a adus ruina. Și pentru că pe ton mai aspru a pretins să fie despăgubit și a vestejit purtarea contelui bogat care lasă pe un om de treabă să se ruineze din cauza fiului său, *Stieder* a ajuns pe la tribunale și în cele din urmă în temniță, pentru vătămare de onoare.

În toată istoria asta Dr. *Erneszt* a avut rolul de — apărător al contelui. Și a pus atâta devotament în apărarea unei cauze — nedrepte, credem noi, încât aproape s'a identificat cu contele. *Stieder*, desperat, l'a insultat. Și fiindcă un avocat și Ungur trebuie să țină mai presus de toate la cavalerism, sub scutul căruia adesea se întâmplă lucruri necinstite, *Erneszt* a provocat pe *Stieder*. Ear condițiile duelului nu se poate mai aspre: schimbarea de trei gloanțe, cu pistoale ghintuite, dela distanță de 25 pași, cu 5 pași avansare. Dacă nu rămâne nici unul rănit, duel cu sabia.

La al doilea schimb de gloanțe *Erneszt* a rămas cu inima străpunsă de gloanță.

A doua zi *Stieder* a fost arestat.

S'a urmat după toate prescripțiunile cavaleresti. Întru cât s'a dat însă satisfacție onoarei și dreptății?

Nu putea oare *Erneszt* să privescă satisfacție și pe altă cale decât provocând un duel în care rămâne mort? Și ce dreptate-i asta: contele să aducă la supă de lemn pe un cavalier prieten al fiului său, să poarte procese costisitoare în contra lui *Stieder* și să provoace astfel incident în care alții să se omore!

Evident că e o nemai pomenită înjusteță la mijloc.

Ziarele scriu însă articole fulminante în contra duelului, societatea se emoționează în fața deselor jertfe ale acestui barbar obicei, — dar atâta. Duel eri, duel mâne. Curentul oare se pună capăt barbariei și silințiozității acesteia sociale nu s'a pornit încă.

Din contră, a doua zi după tragedia dela Szombathely s'a iscat o

afacere cavalească în Dieta chiar. Sasul naționalist *Korodi*, după-cum se știe, a provocat la duel pe kossuthistul *Kubik*. Pentru ce? Pentru că acela i-a zis că-l disprețuește. Ei și? Ori pretinde fiecare Sas ca fiecare Ungur să-l — prețuiască? Dar' dacă merge pe simpatii ori dispreț, fiecare dintre noi și disprețuește și are simpatii și dacă ar fi să răspundem pentru sentimentele noastre ori să luăm pe alții la socoteală, n'am mai ispravă cu afacerile cavaleresti.

În cazul de mai sus chiar s'a întâmplat ceva neobișnuit. *Kubik* deși e atlet și mare zurbagiu, n'a primit să duceze înainte ca afacerea să fie deferită unui juriu de onoare. Ear' juriul a dat un respiriu de 8 zile ca provocatorul să dovedească neadeverul afirmărilor pentru cari *Kubik* ar fi având dreptate să disprețuiască pe *Korodi*.

Frumoasa istorie.

Întâiu și întâiu se învederează deci, că în parlament poate să între și persoane cari nu sunt neexceptabile din punct de vedere cavaleresc. Astfel juriul de onoare nu da urmare pretensiunilor martorilor lui *Kubik*.

A doua: se poate întâmpla ca deputatul *Korodi* să nu convingă pe cei din juriu despre nedreptatea sa și netemeiicia afirmărilor lui *Kubik*. Cei din juriu judeca adică subiectiv, fiind vorba mai ales de convingeri și dând fiecare votul secret. S'apoi sunt momente politice la mijloc: de mai multe zile Sasii se războiau în Dieta cu șovinistii și așa vrea să vedă pe Sasul ori pe Românul capabil să afirme că în judecata lor acei deputați din juriu, în majoritate Unguri, se vor și desbrăca de orice pasiune și partinire! Mai ales că deputatul kossuthist, cu alții mulți, acasase pe Sasul *Korodi* că scrie în ziarele germane străine în contra — Ungurilor și că agitase în contra lor pe când era profesor la Reghin și redactor în Brașov.

Suntem, înadever, curioși să vedem și noi cum va dovedi *Korodi* că n'a făcut aceasta! Doar șovinistii consideră ca agitare și dacă nu vrem să zicem Tatăl nostru în limba ungurească.

Korodi s'a arătat — iertă-ni-se cuvântul — un mare naiv când în astfel de impregiurări și-a dat onoarea să fie desbatută într'un juriu compus din adversari politici.

Ce se face dacă acesta îl declară neappt pentru a cere satisfacție? Nu e așa că s'ar blama — se înțelege, numai în ochii Maghiarilor. Noi nu admitem anume, că părerea vre-unui juriu ori judecători de adversari naturali ai noștri să poată disqualifica pe bărbații noștri luptători, pe cei cari au dat dovezi că și iubesc neamul, că au luptat pentru alui mărire. Singură opiniunea obștei române poate fi dătătoare de ton pentru noi. Astfel, dacă ni-am lăsa tîrși în afacere cavaleresti, în juriu și procese de onoare, neamul românesc în douăzeci și patru de oare s'ar decapita, s'ar găsi adică șovinisti cavaleri cari activitatea politică a fie-căruia dintre

noi să n-o ia drept motiv pentru a ne desființa.

De aceea, dacă nu admitem duel între Români, ei afacerile să se resolve pe cale pacifică, cu atât mai puțin e de admis să ne încăierăm cu Ungurii, cari pot să aiba vreme pentru afaceri cavaleresti. Nouă onoarea națională, pe care ei o detestază, trebuie să ne fie călauza vieții.

Russu Șirianu.

Organizare pentru luptă. Mai zilele trecute s'a ținut în Budapesta întrunirea Ungurilor de origine de prin comitatele de nord ale țării; scopul întrunirii era să se organizeze lupta de apărare (?) contra „Pan-slavor“.

Acum vin știri că Duminică au ținut întrunire Ungurii din Brașov S'au „organizat“ și ei la luptă de apărare (?) în contra Sasilor. Ca mâne o să-i vedem pe patrioții din Cluj, „organizându-se“ și ei, „primejdiiții de Valahi“.

Salacz, Vásárhelyi și Vancsó.

— Scrișoare din Budapesta. —

— 7 Decembrie.

În afacerea întăririi episcopului ales în Arad, de când s'a deschis parlamentul e o continuă nu interesare numai, dar intrigile se țin lanț. Cei trei deputați maghiari, al căror nume l-am pus mai sus ca titlu, se frământă în chip extraordinar spre a forța guvernul și a-l determina să refuze propunerea de înaltă întărire. Îndeosebi *Salacz*, fostul primar al Aradului, mișcă toate petrice, căutând să sperie pe Széll și pe Wlassics, povestindu-le câte toate despre „agitatorul“ *Mangra*. Caută apoi să presinte drept bani buni câte au scris ziarele aradane și fișuca timișoreană la adresa noului episcop.

Mai zilele trecute *Salacz* și *Vancsó*, sfătuiți de francmasonul *Beles* și încurajați de *Vásárhelyi*, au convocat chiar o consfătuire a tuturor deputaților din comitatele peste cari se estinde jurisdicțiunea episcopului aradan. Scopul întrunirei era să ia o rezoluție în sens de a se prezenta la ministru o delegație care să ia poziție contra întăririi, invocându-se înalte interese naționale maghiare.

S'au găsit însă și deputați cari au obiecționat că totuși, ar fi o formă prea puțin usată de a interveni în acest chip într'o afacere bisericească română. S'ar supăra toți Români. Și apoi ar deveni iluzorie ori ce libertate de discuție în parlament dacă s'ar forma pe chestii mai însemnate grupuri — grupuri la adăpostul cărora ministri, și-ar permite să facă multe ce altfel li ar impune rezervă.

Îndeosebi deputații opoziționali au obiecționat că inaugurarea unei astfel de intervenții ori presiuni pe lângă ministru nu este constituțional.

Intrunirea nici nu s'a mai ținut, ci amicii d'aici ai lui *Hamsia* intervin personal în afacere și caută să exploateze îndeosebi campania ce *Meșianu* în Ardeal ear *Hamsistii* în diecesa Aradului au pornit o cu ajutorul ziarelor și a martorilor de ocazie. Cât despre magnatul *Gall*, el secundează întru toate și legăturile d'aici le folosește întru nimicirea voinței ce poporul român din Diecesa

Aradului a manifestat prin alegerea lui *Mangra*.

Românii să-i țină în evidență pe intriganți.

Noul tarif vamal

După-cum se anunță din Viena la începutul săptămânii viitoare vor reincepe în Reichsrat debaterile asupra proiectului noului tarif vamal. Asupra singuraticilor articoli din proiect a fost făcută învoială încă la începutul lui Octombrie, și, într'o ședință ori două s'ar fi putut face și novella legii, când dintr'odată dincolo a izbucnit răzăr războiul parlamentar, ear la noi afacerea *Nessi*, lista civilă și proiectele militare au incurcat lucrurile. Cu toate acestea se putea continua desbaterea, dacă informațiunile guvernului nu sunau așa, că Germania nu va abdice convenția. În speranță însă, că deocamdată nu este lipsă de tarif, guvernul a așteptat timpuri mai liniștite, ca noul tarif să-l presinte numai singur ca laolaltă cu celelalte proiecte privitoare la pact — parlamentului.

Primirea en bloc a tarifului vamal german a schimbat însă situațiunea și în mod imperativ s'a ivit necesitatea, ca tariful vamal să fie cât mai curând făcut lege. Așa se crede, că debaterile acestea nu vor dura mult, după-ce între punctele de vedere ale ambelor guverne cu privire la dispoziția legii nu există divergențe esențiale și astfel în calea înțelegerii reciproce nu stă vre-o greutate deosebită. Noul proiect cuprinde în general tot dispozițiile legii în vigoare până aci, non într'însa — după-cum se scrie — va fi numai articolul despre minimul vămii pe cereale.

Din Camera României.

— Budgetul. —

În ședința dela 6 Decembrie dl *Emil Costinescu* a depus la biroul Camerii proiectul de budget pe anul financiar 1903—1904. Budgetul presintă cifre de 225,117.000 lei la venite și 218,500.000 cheltuieli, deci se prevede un plus de 6,617.000 lei.

Estă vorba de a ținut-o dl ministru cu acest prilej:

Domnilor Deputați,

Ascultarea bine-voitoare ce ați dat acestor considerațiuni generale asupra budgetelor mă încurajază să vă adresez, în numele guvernului, rugămintea de a vă ocupa cât mai neîntârziat de studierea budgetelor, mai întâiu în comisia bulgătară și apoi în Cameră. Veți scâpa astfel, mai întâiu d-voastră, de grija mare a sesiunii legiuitoare, budgetele fiind totdeauna această mare grijă; întâierarea votării budgetelor până în Martie a făcut în toți ani ca această preocupare să se menție în tot lungul sesiunii. Dacă vă veți consacra dela început acestui studiu, vom putea să dăm budgetele înainte de vacanța de sărbători. Atunci, ajurați de această grijă, vom putea în Iunie și Februarie să ne ocupăm liniștiți de studierea celorlalte proiecte importante cari au să vie în deliberarea d-voastră.

D lor deputați, făcând un asemenea loc, în preocuparea d-voastră, destiniilor financiare, acordând această înțelitate budgetelor în lucrările d-voastră, veți da, în împrejurările în care ne aflăm, răspunsul cel mai nimerit, prin fapte, celor cari nu cred sau celor cari se prefac a nu crede că finanțele noastre sunt pe deplin regulate.

Aceș: răspuns, din partea d-voastră, prin adoptarea unui asemenea bulget, e foarte necesar în acest moment când se face,

precum știți, mai cu seamă în străinătate, o campanie virulentă în contra României, în care se exploatează și chestiunile financiare. (Aplause prelungite).

Apelând dar, d-lor, mai întâi la înaltul d-voastră simț politic, de care Româniul au dat dovadă în orice împrejurări delicate, apelăm mai presus de toate la patriotismul d-voastră pentru ca înainte de sărbătorii să înzestriți țara cu bugetele pe exercițiul 1903 — 1904. (Aplause prelungite).

Visita Țarului la Roma.

Marele ziar francez „Le Temps”, într-un articol de fond, comentează visita Țarului și a Țarinei la Roma.

Motivele aparente ale acestei visite, par a fi în sfatul dat de către medicul Țarinei de a locui o climă cât se poate de medională și a face un voiaj mai lung pe mare.

Curtea din Roma, se zice că a și pus la dispoziția Impărătesei spre a-și alege unul din cele trei palate regale dela Palermo, Neapole, Capo di monte și Genova.

Cetatea eternă este deja de pe acum pusă în picioare pentru apropiata vizită a Țarului. În deosebi poliția rusă și italiană studiază măsurile ce trebuie luate spre a asigura viața Augustilor vizitatorilor. Aceste măsuri de siguranță sunt considerabile.

Așa, dela gura Civita până la Vecchia și până la Roma, de-alungul întregii linii ferate vor fi înșirate 5 batalioane de infanterie, așa că armata va forma ca un fel de zid prin mijlocul căruia trenul imperial va trece cu înțepala fulgerului.

De altă parte, această vizită prezintă și un interes istoric deosebit, căci pentru prima-ori un Țar al rușilor vizitează Italia în urma revoluțiilor ce au sfârșit atâtea coroane, dintre care una stă încă și astăzi ascunsă, într-o grădină frumoasă: în domeniul papal.

Papa, a cărui vedere se întinde asupra întregului univers, căci pretutindenea sunt catolici, ce înțiriesc afacerile politice ale statelor din care fac parte, acest prizonier, închis în vatican nu încetează de a revendica drepturile Sale Soverane, drepturi hărăzite de regi carolingini de un-spre-zece veacuri.

Aceste pretențiuni ce în ochii bisericilor eterne nu se prescriu nicădată ci cântăresc încă în balanța politică a Europei foarte mult.

Impăratul german, de pildă mergând la Roma, n'a plecat până-ce n'a depus omagiile sale la picioarele Papei, Leon XIII.

Situația, însă, a Țarului Nicolae II, este cu mult neurată prin faptul, că aparține bisericii ortodoxe, și prin urmare nu

depinde de vicarul lui Christos. Totuși Țarul ca și Impăratul german va găsi, zice-se, un mijloc de a vizita pe bătrânul prizonier din Vatican, fără să jignească prerogativele de Soveranitate a regelui Italiei.

Decât aceste formalități au un interes secundar, importanța visitei Țarului Nicolae II stă în consecințele politice pe care le va avea, precum și raporturile internaționale ce ea desvâlește.

Intr'adevăr, ziarul „Le Temps” vede în această vizită o descordare a raporturilor dintre tripla și dubla alianță, descordare ce n'ar fi fost cu puțință, de nu s'ar fi stabilit întâiu relațiunile intime între Italia și Franța.

Cestiunea rămâne acum să se vadă cum se va oglindi visita Țarului în celelalte curți europene, ca Viena, Londra și Berlin.

Ovreii în America.

Sub acest titlu „Neue Preussische Zeitung” publică în fruntea numărului său cu data de 29 Noemvrie st. n. o scrisoare din New-York, din care extragem următoarele:

Incetul cu incetul americanii încep să-și dea și ei seama de puterea crescândă și de însemnătatea ovreismului. Deși până acum el nu joacă aci rolul pe care-l are în Germania, în Franța și Austria, dar se apropie cu pași uriași timpul când și în America ovreismul va lua un rol conducător. Spre a înțelege aceasta, trebuie să se cunoască dezvoltarea stărilor de lucruri în America. Printre primii „peregriini” nu se afla un singur ovreu; cei dintâi emigranți trebuiau să lucreze cu hârlețul și cu plugul. Dar și în veacul al 18-lea, ba chiar și în prima jumătate a veacului al 19-lea n'au venit ovrei, decât unul câte unul. Numărul enorm de ovrei ce locuiesc acum aci au venit abia în ultimele decenii și e compus mai mult din proletari. De aceea ei nu pot ocupa încă o situație mare; mici prăvăliași din East-New-York nu fac politică americană. Dar generația tină va deveni stăpâna situației! În toate școlile publice, copiii de ovreu ocupă primele locuri și cu totul zăpăciți privesc Yankeii la această nouă concurență, cu atât mai vârtos că după o veche legendă, Americanii, din cauza fericitului lor „amestec de rasă” sunt unul dintre cele mai capabile și mai bine înzestrate popoare de pe pământ. Acum însă sosesc din L e m b e r g, V i l n a și Varșovia urmașii cu o constituție fizică la neasemnat mai slabă a pericunților de acolo și întrec la prima încercare pe ai

Yankeilor. Lucrul e foarte natural, căci elevii ovrei par a fi indevăr mai talentați, dar pe lângă aceia sunt mai zeloși decât leneșă tinerime americană, care nu se interesează decât de jocurile de sport și în baza moștenitei „liberty” nu fac de loc lucrări școlare.

În prăvălii și contoare merge tot așa; ovreul bate mereu pe american. Din acestea ori-cine poate să vadă că peste 25 sau 50 de ani ovreii se vor îmbogăți și vor reprezenta „aristocrația” americană. Din punct de vedere politic, dintre ovrei, cei mai deștepti și mai muncitori sunt șoviniiști infocați. Este chiar un ovreu din Viena, acum un șovinist de frunte, anume Pulitzer care a venit aici sărac lipit, cu timpul a devenit milionar și proprietar al ziarului „World”, care a propagat în deosebi ura în contra străinilor și în special ura în contra Germaniei. În ațățirea fanatismului străinofob și a grandomaniei americane, nimeni nu se poate asemăna nici pe de parte cu Pulitzer. Și căți „Pulitzer” nu vor putea eși acum din școlile și colegiile noastre — de unde se poate vedea ce ne va aduce viitorul, căci aici nimic nu împiedică pe ovreu să stăpânească atât bursele cât și administrația precum și situații de frunte în armată și marină. Fiul ebreului galițian, dacă e născut în America, poate fi chiar președinte și pentru aceasta nu e nevoie să dobândească o cultură mare; președintele Johnson fusese doar o calfă de croitor.

În baza acestor considerațiuni se va putea recunoaște și ideea fundamentală și scopul notei secretarului de stat Hay în chestia ebreilor români; intenția ascunsă a notei va fi recunoscută acum și în Europa în chip mai deslușit. Se înmulțesc tot mai mult semnele că guvernul din Washington socotește că o primejdie pentru uniune imigrarea ovreilor din răsăritul Europei, căci ceea ce-i trebuie Americii sunt muncitori simpli, fără carte, mai cu seamă muncitori de pământ și minei, și de loc negustori sau așa ceva. Se cer italieni și ruși, căci muncitorul american sau nu avrea să se indeletnicească cu lucrări de rind sau cere prețuri foarte mari. Din cauza aceasta nu se poate echipa nici flota comercială cu marinarii americani, căci americanul nu vrea să fie marinar, căci nu câștigă mult și apoi marinarul american cere o leafă de două ori mai mare chiar decât cel englez. Aici sunt categorii întregi de muncitori în cari nu se află un singur american; toți sunt italieni sau slavii. De aceea tocmai această imigrațiune n'ar putea fi împiedicată și dacă ovreii ar voi să se ocupe cu agricultura sau cu industria, ar fi bine-veniți. Odineaură se crezuse decedatului baron Hirsch

că ovreii se vor indeletnici cu aceste ramuri de activitate și atunci însuși guvernul american a înlesnit imigrarea ovreilor din Rusia — fapt pe care acum îl regretă amar. În loc de agricultură și industrie, ovreii bătrâni fac comerțul cu lucruri vechi, iar copiii lor cari au învățat în școală intră în contoare și în alte funcțiuni luând pâinea din mână indigenilor — astfel că Americanul zice acum: „Apoi n'a fost vorba așa...”

Correspondentul marelui ziar german, spre a dovedi puterea și însemnătatea ovreilor în America, relevază, între altele, marile ecou ce l'a avut predica rabinului Krauskopf din Philadelphia, în care a vorbit pe larg despre nota lui Hay în chestia ovreilor din România. În partea a doua a vorbirii sale, predicatorul ovreu, a lăsat să se înțeleagă că s'ar putea declara România în război în favoarea ovreilor, de oare-ce în privința aceasta există „precedente”. El spunea că poporul american pretinde să se pună imediat capăt acestor persecuții a ovreilor, persecuții ce nu s'au mai văzut nici în cele mai întunecate epoci ale istoriei... În ce privește „precedente” rabinul a amintit războiul dela 1877 purtat în contra Turciei, adăugând ironic că atunci a fost chestia de creștini oprimați, iar nu de ovrei. A vorbit apoi despre luptele Americii în favoarea creștinilor din Cuba și ale Statelor mari în China, pentru același motiv. Oratorul a mai adăugat apoi, pe de o parte, că dacă s'a făcut așa ceva pentru creștini, a venit înăfășit timpul să se ia și apărarea ovreilor și să se libereze cei 200.000 de ovrei din România, cu atât mai vârtos cu cât ovreii „n'au o patrie care să tragă sabia pentru apărarea lor”...

Din toate acestea se vede îndrăzneala ovreilor — urmează correspondentul. E păcat că rabinul Krauskopf n'a trădat dacă America ar voi să ducă ea singură războiul sau dacă el ordonă o coalițiune a tuturor marilor Puteri în contra României. Lucrul cel mai bun ar fi pentru dinsel în adevăr, să se dea ovreilor întregul regatul, iar Români să fie alungați din țara lor. Se vede de aci violența ovreului, fapt ce nu poate surprinde pe nici unul care cunoaște caracterul aceluși popor. Caracteristica ovreului constă în aceea că el nu poate trăi decât numai ca oprimat sau opresor; el nu poate surprinde pe nici unul care cunoaște caracterul aceluși popor. Caracteristica ovreului constă în aceea că el nu poate trăi decât numai ca oprimat sau opresor; el nu poate să respecte drepturile altui om ca pe ale sale și a-i permite să se amestece în sfera sa de acțiune. Dacă te faci egal îndreptățit cu ovreii, el imediat îți face partea leului; de aceea nu rămâne alt-ceva decât a te

Adio!

(Dedicată memoriei lui I. B.)

Te-ai dus, precum pe cer dispore
O stea... atât de fără sens...!
N'am înțeles a ta înțirire...
Nici al durerilor imens,...

Un demon îți răpi mândria
Din zile, când visai noroc,
Sfârșându-ți toată bucuria,
Sângând al sufletului foc...

Sămânța morții veninoase
Azi încolți în sinul tău...
Pribeag al sorții nemiloase
Te-ai obosit de-atâta rău...

Galbin de patimă și jale
Treceai ca umbră printre noi...
Și eată, te-ai oprit în cale:
O cale plină de nevoi!...

Nu îngropt cu tine rang, avere,
Nu lași renume în popor:
Îngroptă în inimă durere
Și visul tineretelor...

Și dacă mulți rdeam de tine,
Când tu plângeai îndurerat:
Azi eartă ne!... Rămâi cu bine
Iubite prietini depărtat!...

Intinsu-ș'a nefețicirea
Aripile de-asupra ta,
Și — lacrimi vară azi iubirea
Ce vine a te înmormenta...

Ah! Ce folos de-a noastre lacrimi!
Tu dormi pe veci în cel mormânt!
Că ai căzut de-atâta patimă,
Să-ți ierte cel milos și sfânt!...

A r a d, 9 Decemvrie 1902.

Al. Aciu.

Căsătoria pentru zestre.

Trad. după H. Malot.

De

Sever Bocu.

(Urmare).

VIII.

Susana fu foarte mișcată și începu să tremure.

— Ce ai? Întreba d-na Capel.
— Ce este sgomotul acesta?

— Fluxul și refluxul mării. — Astăzi la șese ore vom avea fluxul.

Susana în picioare tremura, sgudnită de o temere ce nu o putea stăpâni.

Șese ore! era chiar oara aleasă de ea. Urechile îi vijiau, din câte îi vorbea mamă-sa, puțină auzia și răspunsurile nu se potriveau. Dacă nu 'mi-ar reuși planul!

Dacă nu voi putea muri azi — după-cum 'mi-am propus, mai pute-voi mâne? Mâne primește Camil scrisorile, și poate telegrafează.

În acest timp auzi un murmur de voci în casă și niște pași grăbiți, își închipui, că e tatăl său, care se reîntorcea; îndată însă sgomotul încetă și nu se mai auzi nimic, încetase.

Se îndreptă spre fereastră și privi afară. Marea înaintase până la port și se lăvă de cheu, pe care îl acoperise cu spume, așteptase sormană ca ziua aceasta să fie mai milostivă pentru ea, mai puțin rece, și marea să fie mai mult caldă.

— Tremuri, îi zise d-na Capel.

— Din pricina frigului.

— 'Mi-ar plăcea să cred, că din pricina frigului, căci nu ești bolnavă, nu e așa?

— Nu, deloc, te asigur.

— Ce ai urât.

— Foarte tristă.

Cu mare greutate găsia vorbele să răspundă.

Părăsi fereastra și se așază lângă mama ei alipinduse lângă ea, ca și cum ar fi voit să-și ceară ajutor s'o scape. Nu pute s'o părăsească numai așa. Se aplecă spre ea, îi lăcă mâinile, pe care le sârută de mai multe ori; apoi se sculă în picioare și zise:

— Eu es puțin.

— Ce cugeti?

— 'Mi-e frig, numai mergând mă voi încălzi.

— Viu și eu cu tine.

Dacă mama ei ar veni cu ea, e scăpată. Numai mâna providenței o păzește. Dar îndată se întoarce dela aceste gânduri.

— Dacă vei veni cu mine, nu voi pute merge iute, și numai pentru asta vese a ești.

— Atunci du-te, drăguță; umblă iute, ia-ți pălăria.

Ea nu se mai gândia la pălărie.

— De sigur, mă duc s'o iau.

Apoi se duse la pat, unde era haina pusă, de aci se întoarce și se uită la mama ei, care fiind întoarsă nu o putea vedea. O privire plină de iubire, milă și desperare, figura scumpă i se întipări în minte. De ce nu-i putea ea spune cuvintele ce-i frământau mintea și inima: „Scumpă mamă, binecuvintează mă, te părăsesc pentru totdeauna”; nu putu însă nimic, nici chiar s'o sârute.

Încet se îndreptă spre ușă.

Un moment se opri. Îndată însă o deschise cu repeziune, eși și o trase cu furie după ea; pe scări înse se opri și cu mâna trimise cea din urmă sârutare aceleia, pe care nu îndrăznise s'o îmbrățișeze.

Seoborî scările cu ochii întunecați de lacrimi, țirându-se de pălăria ce ea să nu cadă, când fu pe cheu, începu să meargă iute, uitându-se în dreapta și în stânga, de frică să nu o observe cineva. Îndată ajunse la poarta deolului, și pentru-că era puțin începu să fugă. Mai de multe-ori trebuia

„Nădlăcana“

institut de credit și economii, societate pe acții în
NĂDLAC (Nagylak) comitatul Cienadului.

Fondată la 1897 cu un capital social de 100.000
coroane în 1000 bucăți acții à 100 coroane.

Acordă: credite personale pe cambii, credite pe cambii cu acoperire ipotecară, credite pe obligațiuni cu cavenți și imprumuturi pe amanete și efecte publice.

Primește: depuneri spre fructificare, după cari institutul plătește contribuția erarială; ear deponenții primesc după banii depuși 5% interese.

545 - 71

Direcțiunea.

A apărut:

STROPÎ DE RÔUĂ

DE

ELENA DIN ARDEAL.

Prețul 1 cor. plus 5 fil. porto.

Se află de vânzare la Administrația ziarului „Tribuna
Poporului“.

6534 număr.

1902. tîk.

Arverési hirdetményi kivonat.

A borosjenői kir. jbiróság mint tîkvi hatóság közhirre teszi, hogy a „Victoria“ tak. és hitelintézet részvénytársaság aradi cég végrehajtónak Druczó Tódor barakonyi lakos végrehajtást szenvedő elleni 501 korona tőke követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. törvényszék és a borosjenői kir. jbiróság területén fekvő és a barakonyi 241 számú tîkjkönyvben A + 11. (505 506) helyrajzi szám alatt foglalt ingatlan 446 kor. a barakonyi 273 sz. tîkjb. A. I 2—3 rend 896/b., 1279/b., 1299/b., 544 (1047—1048), (1320—1321) és 1586 hrzi sz. ingatlanok 758 kor. kikiáltási árban az 1902. évi december hó 24. napján d. e. 10 órakor Barakony a községházánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladatni u. m.:

1. Ha a kikiáltási áron felül ígért nem tétetik, az elárverezendő ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adni.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át, vagyis 44 korona 60 fillért és 78 kor. 50 fillért készpénzben, vagy az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. ig. min. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881 évi LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezésével kiállított elismervényt átsegáltatni.

3. Vevő köteles a vételárat három egyenlő részletben, és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881. december 6-án 39425 I. M. sz. a. kelt rendeletében előírt módon a buttyini kir. adóhivatalnál mint bírói letéti-pénziárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíróság telekkönyvi hatóságánál, és Barakony, Apáti és Somoskeez községek előljáróságainál megtekinthetők.

Borosjenőn, 1902. augusztus hó 21-én.

A kir. jbiróság mint tîkvi hatósága.

Székely,
kir. albiró.

870 1-1

Cătră stimatul public din Arad și jur!

INVITARE!

la deschiderea de

azi

a expoziției de Crăciun.

Cu distincă stimă:

Marea Prăvălie Porter Vilmos

Arad, Piața-Libertății.

868 4-

1902 Decembrie 5.